

Zarządzenie 45/2018

Rektora Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

z dnia 28.08.2018r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych pracowników Uczelni.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000r. (Dz.U. 2018 1139 tj.) w powiązaniu z art. 237¹ Kodeksu Pracy, zarządzam co następuje:

§ 1

1. Kierownik jednostki organizacyjnej, w której występują ręczne prace transportowe oraz inne prace związane z wysiłkiem fizycznym jest obowiązany stosować odpowiednie rozwiązania techniczne i organizacyjne zmierzające do wyeliminowania ręcznych prac transportowych.
2. W razie braku możliwości wyeliminowania ręcznych prac transportowych, pracodawca w celu zmniejszenia uciążliwości i zagrożeń związanych z wykonywaniem czynności jest obowiązany organizować odpowiednio prace i wyposażać pracowników w niezbędny sprzęt pomocniczy oraz środki ochrony indywidualnej.

§2

1. Kierownik jest obowiązany oceniać ryzyko zawodowe występujące przy ręcznych pracach transportowych, w szczególności biorąc pod uwagę:
  - 1) masę przemieszczanego przedmiotu, jego rodzaj i położenie środka ciężkości;
  - 2) warunki środowiska pracy, w tym w szczególności temperaturę i wilgotność powietrza oraz poziom czynników szkodliwych dla zdrowia;
  - 3) organizację pracy, w tym stosowane sposoby wykonywania pracy;
  - 4) indywidualne predyspozycje pracownika, takie jak sprawność fizyczna, wiek i stan zdrowia.
2. Ocena ryzyka, o której mowa w ust. 1, powinna być dokonywana przy organizowaniu ręcznych prac transportowych, a także po każdej zmianie organizacji pracy. Na podstawie oceny ryzyka zawodowego pracodawca jest obowiązany podejmować działania mające na celu usunięcie stwierdzonych zagrożeń.

§ 3

1. Przed dopuszczeniem pracownika do ręcznych prac transportowych Kierownik jest obowiązany:

- 1) przeszkolić pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym w szczególności w zakresie prawidłowych sposobów wykonywania ręcznych prac transportowych, w trybie określonym w odrębnych przepisach;
  - 2) zapewnić pracownikom informacje dotyczące przemieszczanego przedmiotu, w szczególności: jego masy i położenia jego środka ciężkości, zwłaszcza w przypadku, gdy masa jest nierównomiernie rozłożona;
  - 3) informować pracowników o wszystkich aspektach bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymaganiach ergonomii, w tym o wynikach oceny ryzyka zawodowego, o której mowa w §2, oraz o środkach bezpieczeństwa zapobiegających urazom, a zwłaszcza urazom kręgosłupa.
2. W przypadku stwierdzenia, że sposób wykonywania pracy jest nieprawidłowy i stwarza zagrożenia – Kierownik jest obowiązany zapewnić wstrzymanie tych prac do czasu zastosowania odpowiednich działań eliminujących te zagrożenia, z uwzględnieniem działań, o których mowa w ust. 1.

§ 4

Organizując ręczne prace transportowe, należy brać pod uwagę konieczność unikania ręcznego przemieszczania przedmiotów, gdy:

- 1) przedmiot jest zbyt ciężki, za duży, nieporęczny lub trudny do utrzymania według oceny osoby kierującej pracownikami;
- 2) przedmiot jest niestabilny lub jego zawartość może się przemieszczać;
- 3) przedmiot jest usytuowany tak, że wymaga trzymania lub operowania w odległości od tułowia pracownika, albo ma tendencję do wyginania się lub obwijania wokół tułowia pracownika;
- 4) kształt lub struktura przedmiotu może powodować urazy u pracownika, zwłaszcza w przypadku kolizji;
- 5) przemieszczanie przedmiotu może być wykonywane tylko poprzez skręt tułowia;
- 6) wykonanie pracy wymaga pochylecia tułowia pracownika o kąt większy od 45° lub wykonywania czynności przemieszczania w pozycji niestabilnej;
- 7) mogą wystąpić nagłe ruchy przedmiotu;
- 8) stanowisko pracy lub jego otoczenie uniemożliwia przemieszczanie przedmiotu na wysokości zapewniającej bezpieczeństwo lub przy prawidłowej pozycji ciała pracownika;
- 9) powierzchnia jest nierówna, stwarzająca zagrożenie przy poruszaniu się lub jest śliska w zetknięciu ze spodem obuwia pracownika;
- 10) podłoga i powierzchnia robocza mają różne poziomy, co wymusza przemieszczanie przedmiotów na różnych wysokościach;
- 11) podłoga lub powierzchnia oparcia stóp jest niestabilna;

- 12) przedmiot ogranicza pole widzenia pracownika;
- 13) temperatura, wilgotność i wentylacja są niedostosowane do wykonywanej pracy.

§5

1. Przy pracach związanych z ręcznym przemieszczaniem przedmiotów należy zapewnić wystarczającą przestrzeń, zwłaszcza w płaszczyźnie pionowej, umożliwiającą zachowanie prawidłowej pozycji ciała pracownika podczas pracy.
2. Niedopuszczalne jest ręczne przemieszczanie przedmiotów przez pomieszczenia, schody, korytarze albo drzwi zbyt wąskie w stosunku do rozmiarów tych przedmiotów, jeżeli stwarza to zagrożenia wypadkowe.
3. Powierzchnia, po której są przemieszczane ręcznie przedmioty, powinna być równa, stabilna i nieśliska.

§ 6

1. Ostre, wystające elementy przedmiotów przemieszczanych powinny być zabezpieczone w sposób zapobiegający powstawaniu urazów.
2. Opakowania przedmiotów przemieszczanych ręcznie powinny być wykonane z odpowiednio wytrzymałych materiałów oraz nie powinny stwarzać zagrożeń wypadkowych związanych w szczególności z ich kształtem, w tym ostrymi krawędziami. Jeżeli kształt lub rozmiar opakowania przeznaczonego do ręcznego przemieszczania przedmiotów utrudnia lub uniemożliwia bezpieczne ich przemieszczanie, opakowanie takie powinno być wyposażone w odpowiednie uchwyty.
3. Sposób rozmieszczenia przedmiotów w opakowaniach powinien zapewnić ich stabilność podczas przemieszczania.

§ 7

1. Masa przedmiotów podnoszonych i przenoszonych przez jednego pracownika nie może przekraczać:
  - 1) dla kobiet – 12 kg przy pracy stałej oraz 20 kg przy pracy dorywczej;
  - 2) dla mężczyzn – 30 kg przy pracy stałej oraz 50 kg przy pracy dorywczej.
2. Masa przedmiotów podnoszonych przez jednego pracownika na wysokość powyżej obręczy barkowej nie może przekraczać:
  - 1) dla kobiet – 8 kg przy pracy stałej oraz 14 kg przy pracy dorywczej;
  - 2) dla mężczyzn – 21 kg przy pracy stałej oraz 35 kg przy pracy dorywczej.

§8

1. Przenoszenie przedmiotów, których długość przekracza 4 m oraz masa przekracza 30 kg dla mężczyzn i 20 kg dla kobiet, powinno odbywać się zespołowo, pod warunkiem aby na jednego pracownika przypadała masa nieprzekraczająca:
  - 1) przy pracy stałej – 25 kg dla mężczyzn i 10 kg dla kobiet;
  - 2) przy pracy dorywczej – 42 kg dla mężczyzn i 17 kg dla kobiet.
2. Przy zespołowym przenoszeniu przedmiotów należy zapewnić:
  - 1) dobór pracowników pod względem wzrostu i wieku oraz nadzór pracownika doświadczonego w zakresie stosowania odpowiednich sposobów ręcznego przemieszczania przedmiotów i organizacji pracy, wyznaczonego w tym celu przez pracodawcę;
  - 2) odstępstwa pomiędzy pracownikami co najmniej 0,75 m oraz stosowanie odpowiedniego sprzętu pomocniczego.

§ 9

1. Organizacja i metody prac związanych z ręcznym przemieszczaniem materiałów mogących stwarzać zagrożenia w związku z ich właściwościami (żrących, trujących, pyłących) powinny eliminować lub ograniczać te zagrożenia.
2. Wymagania dotyczące przemieszczania stopionego metalu, materiałów wybuchowych oraz butli z gazami sprężonymi określają odrębne przepisy.
3. Niedopuszczalne jest przenoszenie przez jednego pracownika materiałów ciekłych - gorących, żrących albo o właściwościach szkodliwych dla zdrowia, których masa wraz z naczyniem i uchwytem przekracza 25 kg dla mężczyzn i 10 kg dla kobiet.
4. Balony szklane z kwasami lub innymi cieczami żrącymi powinny być przewożone na specjalnych wózkach.
5. W wyjątkowych przypadkach balony, o których mowa w ust. 4, mogą być przenoszone przez dwóch pracowników w odpowiednio wytrzymałych koszach z uchwytami.
6. Niedopuszczalne jest przenoszenie balonów, o których mowa w ust. 4, na plecach lub przed sobą.

§ 10

W sprawach nieuregulowanych niniejszym Zarządzeniem, zastosowanie mają przepisy Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych oraz innych pracach związanych z wysiłkiem fizycznym.

§ 11

1. Traci moc Zarządzenie nr 17/2000 Rektora Akademii Medycznej w Białymstoku z dnia 18 maja 2000r.
2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor

prof. dr hab. Adam Krętowski

